

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

Janusz KOCHANOWSKI

RPO-610441-III/09/JS

00-090 Warszawa Tel. centr. 0-22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 0-22 827 64 53

Warszawa, *11/03/2009*

Pani
Jolanta Fedak
Minister Pracy i Polityki Społecznej
Ul. Nowogrodzka 1/3/5
00-513 Warszawa

Kieku Luoma Paw. Minister

Zgodnie z zapowiedzią premiera Donalda Tuska i ministra finansów Jacka Rostowskiego z 3. lutego 2009 wprowadzenie oszczędniejszego systemu zarządzania budżetami resortów zostało poprzedzone dokonaniem szczegółowego przeglądu wszystkich pozycji wydatków resortów oraz rozważeniem od początku, na ile określone wydatki są rzeczywiście konieczne. Zaplanowane przez Radę Ministrów ograniczenia wydatków nie obejmą rent, emerytur, płac i najbardziej zasadniczych zobowiązań państwa.

Także w dniu 3 lutego br. Rada Ministrów przyjęła nowelizację ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. W ramach realizacji przepisów ustawy przewiduje się między innymi:

- wprowadzenie bezpłatnej obdukcji lekarskiej u lekarza pierwszego kontaktu i wydawanie przez lekarza pierwszego kontaktu lub lekarza pełniącego ostry dyżur w szpitalu bezpłatnego zaświadczenia lekarskiego;

- więcej pieniędzy dla gmin oraz samorządów wojewódzkich na przeciwdziałanie przemocy w rodzinie; warunkiem ubiegania się o dodatkowe środki finansowe z programów przygotowanych przez ministra pracy będzie wypełnienie obowiązku opracowania i realizacji programów przeciwdziałania przemocy w rodzinie;

- możliwość natychmiastowego zabrania dziecka z domu, w którym w wyniku przemocy zagrożone jest jego życie lub zdrowie zagrożone przemocą przez właściwie

przeszkolonych pracowników socjalnych będą mogli zabrać dziecko z domu; pracownik socjalny będzie mógł wykonać tę czynność tylko przy udziale Policji lub pracowników służby zdrowia;

- poprawę współpracy służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie pod nadzorem wojewody, który będzie miał również obowiązek powołania Wojewódzkiego Koordynatora realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej finansuje dziś szereg ważnych z punktu widzenia potrzeb dzieci i rodziny programów polityki społecznej, program wieloletni "Pomoc państwa w zakresie dożywiania" oraz Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Sprawna realizacja istniejących przedsięwzięć resortu, także odnośnie do rozwoju rodzinnej opieki zastępczej, oraz zaplanowanych na rok bieżący programów nabiera szczególnego znaczenia dla dzieci i rodzin w sytuacji kryzysu systemu finansowego.

W moim przekonaniu realizacja wszystkich wymienionych zadań musi się wiązać z nakładami finansowymi oraz ze wzmocnieniem roli Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie, Gminnych i Miejskich Ośrodków Pomocy Społecznej.

Sytuację dzisiejszą należy także widzieć w kontekście danych mogących świadczyć o pogorszeniu się opieki nad dzieckiem. W 2008 roku Rzecznik Praw Obywatelskich przygotował 48 wystąpień związanych z ochroną prawa dziecka do opieki socjalnej i wychowania w rodzinie - o 60% więcej niż w roku 2007. Z kolei prawa do bezpiecznego rozwoju, ochrony przed przemocą i demoralizacją dotyczyły 44 wystąpienia - trzykrotnie więcej niż w poprzednim roku.

Wobec powyższego, na podstawie art. 13 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (jt. Dz. U. z 2001 r. Nr 14, poz. 147 z póź. zm.), zwracam się do Pani Minister z uprzejmą prośbą o udzielenie informacji na temat planu realizacji dotychczasowych zamierzeń resortu wobec dzieci i rodzin w zmienionej sytuacji finansowej, a także o podjętych przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej działaniach zaradczych na rzecz ochrony dzieci i rodzin, które znajdują się obecnie w sytuacji największego zagrożenia skutkami kryzysu.

*Łeuz szaj nauer
Jan Bohanowicz*